Príklady citovania dokumentov podľa ISO 690:2012 (ISO 690:2010)

Najvýznamnejšou zásadou je použitie jedinej metódy citovania v celom texte dokumentu a k nej prislúchajúci spôsob tvorby bibliografických odkazov.

Výber prvkov popisu a všeobecne platné zásady pre tvorbu bibliografického odkazu

- Predpísané údaje pre citovanie dokumentu, vyberáme z nasledovných zdrojov na dokumente: titulná strana, rub titulnej strany, tiráž, prvá strana príspevku (článku), obálka alebo etiketa, obal a sprievodná dokumentácia,
- akékoľvek *povinné* údaje získané z iného zdroja (doplnky k nim) sa uvádzajú v hranatých zátvorkách; pokiaľ sa niektoré predpísané povinné údaje nevyskytujú, vynechajú sa,
- s výnimkou poznámok a doplnkov či opráv píšeme údaje tak, ako sa nachádzali v dokumente to znamená v jazyku citovaného dokumentu,
- jednotlivé skupiny údajov oddeľujeme bodkou a medzerou,
- celý bibliografický odkaz končí bodkou; v prípade, že posledným údajom je adresa webovej stránky, bodku nepoužívame,
- pri tvorbe bibliografických odkazov je dôležité zachovať predpísané poradie a formu údajov, interpunkciu aj medzery,
- v zozname bibliografických odkazov odkazy zarovnávame doľava kvôli zachovaniu predpísaných medzier,
- v prípade citovania príspevkov v monografii používame pred označením zdroja "In:_", avšak v prípade príspevkov v seriáli toto označenie môžeme vynechať; názov zdrojového dokumentu uvádzame vždy kurzívou.
- **I. Primárna zodpovednosť** meno autora uvádzame v invertovanom slovoslede, pričom môžeme uviesť celé krstné meno alebo použiť len iniciály,
- *priezviská* všetkých autorov sa uvádzajú verzálkami; oddeľujú sa čiarkou (,)
- prvého autora uvádzame v invertovanom slovoslede: PRIEZVISKO, Meno; ostatných môžeme uviesť v priamom slovoslede, pričom pred údajom o poslednom autorovi používame spojku "a" (and) a priamy slovosled: PLACHOVÁ, Beáta a Jana ORAVCOVÁ alebo MURET, P., J. STENBERG and P. SAGNAC
- v prípade 4 a viacerých autorov môžeme uviesť všetkých autorov alebo len prvého s označením "et al.", alebo "a iní": HUDÁK, Peter et al.; doporučuje sa používať jednotne medzinárodne "et al."
- ak dokument nemá autora, použijeme na prvom mieste v bibliografickom odkaze názov: *The last command* [silent film]. 2010. Directed by Josef VON STENBERG.
- **II. Názov:** podnázov (ak poskytuje podstatné informácie o obsahu) uvádzame v jazyku a písme, ktoré sú prevažne použité v citovanom prameni. Údaje uvedené v inom písme možno transliterovať v súlade s príslušnou medzinárodnou normou.
- III. Označenie média uvádzame pre elektronické zdroje a neknižné dokumenty; v hranatých zátvorkách za názov zdrojového dokumentu; v jazyku spracovateľa: [nemý film], [online].
- IV. Vydanie s výnimkou 1. vydania uvádzame všetky ďalšie vydania, resp. aktualizované verzie.
- **V. Sekundárna zodpovednosť -** mená spolutvorcov, t.j. editorov, prekladateľov, režisérov... pri zápise priezvisk sa odporúča použiť verzálky a priamy slovosled:
 - BAARD, H.P. Frans Hals. Translated from the Dutch by George STUYCK.
- VI. Vydavateľské údaje v tvare Miesto vydania: Meno vydavateľa, dátum vydania. Údaje uvádzame v prvom páde v jazyku citovaného dokumentu.
- VII. Numerácia (číslovanie) a rozsah strán len pri odkaze na príspevok: zv. 2, s. 1-3;
- pri časopise je možné uviesť dvomi spôsobmi: roč. 6, č. 3, s. 5-15 alebo 6(3), 5-15;

- v prípade **inojazyčných seriálov** použijeme označenie v jazyku citovaného dokumentu okrem údaja o rozsahu strán – **rozsah strán** píšeme vždy **v jazyku citujúceho textu** (nie originálu), napr.: vol. 6, iss. 5, s. 5-6 alebo Jg. 7, Nr. 5, s. 78-90.

VIII: Dátum aktualizácie a citovania používame len pri *elektronických online* zdrojoch. Zapíšeme údaje o aktualizácii a revízii dokumentu a povinný údaj o dátume citovania, napr. Aktualizované v decembri 1987 [cit. 10. apríla 2001]. Je možné použiť aj formalizovanú podobu dátumu, napr. [cit. 2001-04-10] (skratka cit. namiesto pojmu viewed).

IX. Údaje o edícii - v prípade ak sú v prameni uvedené, zapíšeme vo forme Názov edície, označenie zväzku; zväzok označujeme v jazyku citovaného dokumentu.

X. Štandardné číslo - ak sa v dokumente nachádza a v podobe ako bolo uvedené.

XI. *Dostupnosť elektronických dokumentov - povinný údaj pri *elektronických online* zdrojoch. Používame frázu "*Dostupné na:*_", napr. Dostupné na: http://www.fphil.uniba.sk, alebo "*Dostupné* tiež vo formáte PDF z: "; prednostne uvádzame identifikátor "doi".

Metóda mena a dátumu (harvardský systém)

V citácii v texte sa meno tvorcu a rok vydania prameňa uvádzajú v systéme mena a dátumu. Ak sa meno tvorcu uvádza v texte, v zátvorkách za ním nasleduje rok. Napr. Kimlička (1998). Ak sa však meno v texte nespomína, tak v zátvorke treba uviesť meno a rok v tvare priezvisko (nie verzálami), medzera a rok. Napr. (Kimlička 2001). V citáciách na konkrétne časti informačného prameňa sa môže v zátvorkách za rokom uviesť údaj o umiestnení príslušnej časti t.j. číslo strany alebo rozpätie strán. Napr. Kimlička (2002, s. 103-115). Ak majú dva alebo viaceré informačné pramene rovnakého tvorcu a rok, navzájom sa, tak ako podľa predošlej normy, odlišujú malými písmenami, ktoré nasledujú za rokom vnútri zátvoriek. Napr. Kimlička (2004a, s. 120). Ak sa citácie vyskytujú v dvoch prameňoch, uvádzame ich v jednej zátvorke a medzi údajmi je bodkočiarka a medzera. Napr. (Kimlička 1998; Kovačka 1999).

Text citácie:

...diplomových prác podľa Katuščáka (1998)......Dizertačné práce sú ďalším typom špeciálnych dokumentov (Kucianová 2001a) ... a ďalšie typy (Kucianová 2005a)

Odkazy sú usporiadané v Zozname bibliografických odkazov v abecednom poradí priezvisk tvorcov, za ktorými nasleduje čiarka, rok vydania a za ním pri výskyte mena rovnakého autora a roka aj malé písmeno na odlíšenie jednotlivých odkazov a citácií. Rok dátumu v prvku vydania sa neopakuje, pokiaľ nie je potrebný podrobnejší dátum.

Zoznam bibliografických odkazov: príklady

Záväznosť a poradie prvkov popisu:

hrubo označené = povinné (záväzné) údaje, ostatné sú nepovinné,

- * = údaje špecifické len pre určitý druh dokumentu,
- ≠ = bibliografický odkaz na tento druh dokumentu sa v ISO 690 (2010) neuvádza a je odvodený z doterajšej praxe, prípadne z iných prameňov a slúži len ako odporúčanie
- 1. Tlačené knihy a podobné monografické publikácie

Primárna zodpovednosť, Rok vydania. *Názov: podnázov.* Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Názov Vydavateľa, detailný Rok vydania, číslo strany /rozpätie strán. Názov edície, číslo zv. ISBN. *Lokácia. Poznámky.

- neuvedený autor:

Bibliografický zborník 1992-1993. 2000. Martin: Matica slovenská, s. 426. ISBN 80-7090-507-7.

- autor je korporácia, citované dielo je známe pod iným názvom (v hranatých zátvorkach): CENTRAL ADVISORY COUNCIL FOR EDUCATION (ENGLAND), 1967. *Children and their primary schools* [Plowden Report]. London: HMSO, s. 145-148.

GORKI, Maxim, 1955. *The Artamonovs* [Delo Artamonovykh]. Z ruštiny preložil Alec BROWN. London: Folio Society.

- legislatívny dokument, má vydavateľa:

GREAT BRITAIN. Data Protection Act 1984. Schedule 1, c35, Part 1, Clause 7. London: HMSO.

HAMILTON, Alastair, Sjouke VOOISTRA and Piet VISSER, eds., 1994. From martyr to muppy (Mennonite urban professionals): a historical introduction to cultural assimilation processes of a religious minority in the Netherlands, the Mennonites. [Amsterdam, Netherlands]: Amsterdam University Press.

- 4 a viac autori:

HORVÁT, J. et al., 1999. *Anatómia a biológia človeka*. 2. vyd. Bratislava: Obzor, s. 341-342. ISBN 80-07-00031-5.

- sekundárna zodpovednosť k revidovanemu vydaniu:

PARKER, T.J. and W.A. HASWEIL, 1940. *A text book of zoology*. 6th ed. Vol. 1 revised by Otto LOWENSTEIN; vol. 2 revised by C. FORSTER-COOPER. London: Macmillan.

- stará tlač, *lokácia a poznámky:

Tyrnauerischer Schreib-Kalender: auff das Jahr... M.DC.LXXXIII. 1682. Gedruckt zu Tyrnau: in der Academischen Druckerey durch Matthiam Srnensky, [1682]. V: Budapešť: MTAK. Signatúra R. 827.

2. Vedecko-kvalifikačné práce, výskumné správy ≠

Autor, Rok vydania. *Názov práce: druh práce/správy*. Miesto vydania: Názov inštitúcie (vydavateľa). **Počet strán. ISBN**

- výskumná správa:

BAUMGARTNER, J. at al., 1998. *Ochrana a udržiavanie genofondu zvierat, šľachtenie zvierat : výskumná správa*. Nitra: VÚŽV. 78 s.

- kvalifikačná práca:

MIKULÁŠIKOVÁ, M., 1999. Didaktické pomôcka pre praktickú výučbu na hodinách výtvarnej výchovy pre 2. stupeň základných škôl: diplomová práca. Nitra: UKF. 62 s.

3. Legislatívne dokumenty ≠

Označenie a číslo LD/Rok publikovania a skratka dokumentu Názov

Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

4. *Normy* ≠

Označenie a číslo normy: Rok vydania (zavedenia do platnosti), Názov normy.

ISO 690:2010, Information and documentation – Guidelines for bibliographic references and citations to information resources.

STN ISO 690:2012, Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.

5. Patenty

Hlavná zodpovednosť (prihlasovateľ, depozitér), Rok vydania. Názov vynálezu/patentu [označ. média]. Sekundárna zodpovednosť (označenie a Meno pôvodcu/majiteľa). Prihl.: dátum prihlášky. Klasifikačné znaky. Názov krajiny, Kód/označenie patentu* a číslo patentu. Dátum publikovania patentu. Miesto vydania: Vydavateľ [dátum citovania]. Dostupnosť.

*Uviesť skutočnosť, že položka je patent, ak nie je zrejmá z odkazu. Dátum publikovania uvádzať presne ako sa nachádza v prameni, alebo v súlade s ISO 2014.

CARL ZEISS JENA, VEB, 1979. Anordnung zur lichtelektrischen Erfassung der Mitte eines Lichtfeldes. Switzerland, Patentschrift 608626. 1979-01-15.

PHILIP MORRIS INC., 1981 *Optical perforating apparatus and system*. European patent application 0021165 A1. 1981-01-07.

- dostupný online:

RES IN MOTION LD (CA), 2006. *Dual-mode keypad for a mobile device* [online]. Inventors: Frank M. TYNESKI, Mihal LAZRIDIS and Jason T GRIFFIN. EC: H04M1/23. IPC: H01 H13/70; G06F3/023; H01H13/84; H04Q7/32; G06F3/023; H01H13/70; H04Q7/32. European patent application CA20062532242 20060105. 2006-07-07. European Patent Office [cit. 20 July 2006]. Dostupné na: http://ep.espacenet.com

SOCIÉTÉ DES PRODUITS NESTLÉ S.A., A SWISS BODY CORPORATE, Vevey, [CH], 2000. *Bifidobaktérie a ich použitie*. Pôv. vynál.: Dominique BRASSART et al. SK 280680 B6. Int. Cl: C 12N 1/20. 2000-06-12.

WINGET LD., 1967. *Demontovatel'ná buldozérová radlica ako prídavné zariadenie pre sklápacie nákladné automobily*. Vynálezca: Reginald John ENGLAND. 8. marec 1967. Prihl.: 10. jún 1963. Int. CI: E02F 3/76. GB CI: E1F 12. GB Patent Specification 1060631.

6. Kartografické, zvukové a grafické dokumenty, hudobniny, filmy a videozáznamy, mikrodokumenty atď.

Primárna zodpovednosť, Rok vydania. *Názov: podnázov* [označenie média]. *Mierka mapy. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Názov Vydavateľa, detailný Rok vydania. Názov, číslo edície. ISBN

- kartografický dokument:

Chorvátsko [mapa]. 1:1 000 000. [Bratislava: Petit Press, bez dátumu].

- film:

Soľ nad zlato [DVD]. 2010. Réžia Martin HOLLÝ. Bratislava: Slovenský filmový ústav. Zlatá kolekcia slovenských rozprávok.

- zvukový dokument:

Long Tall Dexter, the Savoy sessions [CD]. 1976. New York: Savoy.

- hudobnina:

BACH, C.PH.E., 1981. *Sonate G-moll für Violine und obligates Cembalo* [partitúra]. Herausgegeben von Anne Marlene GURGEL. Leipzig: Peters.

7. Elektronické knihy, online monografické pub., webové sídla, počítačové programy, databázy Primárna zodpovednosť, Rok vydania. Názov: podnázov [označenie média]. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Vydavateľ, detailný Dátum vydania. Dátum aktualizácie/revízie [dátum citovania]. Názov edície, číslo zv. ISBN. Dostupnosť a prístup.

Anonym, 2009. *Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva* [online]. [cit. 2009-01-12]. Dostupné na: http://www.enviroportal.sk/dohovory/dohovory-detail.php?dokument=154 [6 s.].

BAUM, L. Frank, 2005. *The Wonderful Land of* Oz [online]. Etext no. 17426. Read by Roy TRUMBUIL. Project Gutenberg [cit. 2006-04-02]. MP3 format, 4.08 MB. Dostupné na: http://www.gutenberg.org/files/17426/17426-mp3/17426-mp3-chap10.mp3

Firemník [online databáza]. 2011. Nižný Klátov: Goalnet, ©2011 [cit. 2011-08-11]. Dostupné na: http://www.firemnik.sk/

ICC British Company Financial Datasheets [online]. 1992. Hampton (Middlesex, U.K.): ICC Online, updated 3 March 1992 [cit. 1992-03-11]. Robert Maxwell Group PLC. Accession no. 01209277. Dostupné na: DIALOG Information Services, Palo Alto (Calif.).

INTERNET ENGINEERING TASK FORCE (IETF). RFC 3979: *Inte/lectual Property Rights in IETF Technology* [online]. Edited by S. BRADNER. March 2005 [cit. 2006-06-18]. Dostupné na: http://www.iett.org/rfc/rfc3979.txt

KAFKA, Franz, 2005. *The Trial* [online]. Translated by David WYlLlE. Project Gutenberg. Updated 2006-03-08 15:35:09 [cit. 2006-06-05]. Plain text format, 462 KB. Dostupné na: http://www.gutenberg.org/dirs/etext05/ktria11.txt

SPEIGHT, J. G., 2005. *Lange's Handbook of Chemistry* [online]. London: McGraw-Hill [cit. 2009-06-10]. ISBN 978-1-60119-261-5. Dostupné na:

http://www.knovel.com/web/portal/basic_search/display?_EXT_KNOVEL_DISPLAY_bookid=1347&_EXT_KNOVEL_DISPLAY_fromSearch=true&_EXT_KNOVEL_DISPLAY_searchType=basic [1572 s.].

ZECHENTER-LASKOMERSKÝ, Gustáv Kazimír, 2010. *Cestovanie z Viedne do Chorvátskej r. 1846* [online]. Zlatý fond denníka SME [cit. 2011-08-13]. Dostupné na: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1325/Zechenter-Laskomersky_Cestovanie-z-Viedne-do-Chorvatskej-r-1846

8. Časti webového sídla (webové stránky)

Autor webového sídla, Rok vydania. Názov webovej stránky. *Názov webového sídla* [označenie média]. Miesto vydania: Názov vydavateľa, dátum aktualizácie/revízie [dátum citovania]. ISBN. Dostupnosť a prístup.

Blog ui42. 2012. *ui42* [online]. ui42, ©2012 [cit. 2013-04/10]. Dostupné na: http://www.ui42.sk/efektivne-riesenia-pre-kazdyweb.html?page_id=1440

BERTALANFFY, Ludwig von, 1969. *General Systems Theory*. New York: Braziller. Zdroj:

KIMLIČKA, Štefan, 2004a. *Informačné systémy 1* [online]. Bratislava: Univerzita Komenského [cit. 2005-03-15]. Dostupné na: http://www.fphil.uniba.sk/kkvi.

PACS-L (Public Access Computer Systems Forum) [online]. 1989. Houston (Tex.): University of Houston Libraries, June 1989- [cit. 1995-05-17]. Dostupné na internete: istserv@uhupvm1.uh.edu.

Tréningy. 2011. *FKM Karlova Ves Bratislava* [online]. [Bratislava], ©2011 [cit. 2013-03-15]. Dostupné na: http://fkmkv2003.webnode.sk/treningy/

9. Príspevky v tlačenej monografickej publikácii (zborníku).

Primárna zodpovednosť za príspevok, Rok vydania. Názov príspevku. Poznámky k príspevku. In: Hlavná zodpovednosť za zdroj. dokument. *Názov zdrojového dokumentu: podnázov.* Vydanie. Sekundárna zodpovednosť za zdrojový dokument. Miesto vydania: Vydavateľ, detail. Rok vydania, numerácia, rozsah strán. Názov edície, číslo zv. ISBN

Príklady:

BOĎOVÁ, M. at al., 1990. An introduction to algorithmic and cognitive approaches for information retrieval. In: 18. Informatické dni: sborník referátů z mezinárodní vědecké konference o současných poznatcích informačních a komunikačních technologiích a jejich využití. Praha: Univerzita Karlova, s. 17-28. ISBN 80-01-02079-7.

BURCHARD, J.E., 1965. How humanists use a library. In: C.F.J. OWERHAGE and J.R. HARMAN, eds. *Intrex: report on a planning conference and information transfer experiments*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 3. Sept. 1965, p. 41-8.

PRICE, Derek de Solla, 1980. A general theory of bibliometric and other cumulative advantage processes. In: B.C. GRIFFITH, ed. *Key papers in information science*. New York: Knowledge Industry Publication, p. 177-191.

ZEMÁNEK, P., 2001. The machines for "green works" in vineyards and their economical evaluation. In: *9th International Conference: proceedings. Vol. 2, Fruit growing and viticulture.* Lednice: Mendel University of Agriculture and Forestry, p. 262-268. ISBN 80-7157-524-0.

10. Príspevky v tlačenom periodiku

Primárna zodpovednosť za príspevok, Rok vydania. Názov príspevku. Poznámky k príspevku. In: *Názov periodika: podnázov.* Miesto vydania: Vydavateľ, detail. Rok vydania, numerácia, rozsah strán. ISSN.

Príklady:

AHLBORG, H.G., O. JOHNELL, C.H. TURNER, G. RANNEVIK and M.K. KARLSSON, 2003. Bone loss and bone size after menopause. *N. Engl. J. Med.* **349**(3), 327–334. ISSN 0028-4793.

ANDREJČÍKOVÁ, Nadežda, 1999a. Komunikácia a kooperácia IS pre knižnice:

úvod do komunikačného protokolu Z39.50. In: *Bulletin Centra vedecko- technických informácií SR*. Roč. 3, č. 2, s. 54-59. ISSN 1335-793X.

alebo

ANDREJČÍKOVÁ, Nadežda, 1999a. Komunikácia a kooperácia IS pre knižnice: úvod do komunikačného protokolu Z39.50. *Bulletin Centra vedecko- technických informácií SR*. **3**(2), 54-59. ISSN 1335-793X.

BEŇAČKA, J. et al., 2009. A better cosine approximate solution to pendulum equation. *International journal of mathematical education in science and technology*. Taylor & Francis Group, vol. 40, iss. 2, s. 206-215. ISSN 0020-739X. alebo

BEŇAČKA, J. et al., 2009. A better cosine approximate solution to pendulum equation. *International journal of mathematical education in science and technology*. Taylor & Francis Group, **40**(2), 206-215. ISSN 0020-739X.

ŠMIRALA, J., 1978. Renesancia päťtisícročnej akupunktúry. *Zdravie*. Bratislava: Obzor, Roč. **34, č.** 5, s. 10-13.

alebo

ŠMIRALA, J., 1978. Renesancia päťtisícročnej akupunktúry. *Zdravie*. Bratislava: Obzor, **34**(5), 10-13.

11. Príspevky v elektronickej monografickej publikácii, na webovom sídle:

Primárna zodpovednosť za príspevok, Rok vydania. Názov príspevku. In: Primárna zodpovednosť za zdroj. dokument. *Názov zdroja*: podnázov [označenie média]. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť za zdrojový dokument. Miesto vydania: Vydavateľ, detail. Rok vydania, numerácia, rozsah strán. Dátum aktualizácie/revízie [dátum citovania]. Názov edície, číslo zv. ISBN. Dostupnosť a prístup.

- kapitola v el. monografii:

CARROLL, Lewis, 1994. *Alice's Adventures in Wonderland* [online]. Texinfo. ed. 2.2. [Dortmund, Germany]: WindSpiel, Nov. 1994 [cit. 1995-03-30]. Chapter VII. A Mad Tea-Party, p. 221-240. Dostupné na: http://www.germany.eu.net/books/carroll/alice_10.html#SEC13.

MCCONNELL, W.H., 1993. Constitutional History. In: *The Canadian Encyclopedia* [CD-ROM]. Macintosh version 1.1. Toronto: McClelland & Stewart. ISBN 0-7710-1932-7.

- príspevok v zborníku na CD:

ZEMÁNEK, P., 2001. The machines for "green works" in vineyards and their economical evaluation. In: *9th International Conference: proceedings. Vol. 2, Fruit growing and viticulture* [CD-ROM]. Lednice: Mendel University of Agriculture and Forestry, vol. 2, p. 262-268. ISBN 80-7157-524-0.

12. Príspevky v elektronickom seriáli

Primárna zodpovednosť za príspevok, Rok vydania. Názov príspevku: podnázov. Názov seriálu: podnázov [druh média]. Miesto: Vydavateľ, dátum vydania, numerácia, rozsah strán (príspevku) [dátum citovania]. ISSN. Dostupnosť a prístup.

Príklad:

HOGGAN, D., 2002. Challenges, strategies and tools for research scientists. *Electronic journal of academic and special librarianship* [online]. Vol. 3, no. 3 [cit. 2003-01-

10]. ISSN 1525-321X. Dostupné z: http://southernlibrarianship.icaap.org/content/v03n03/Hoggan d01.htm

PRICE-WILKIN, John, 1994. Using the World-Wide Web to deliver complex electronic documents: implications for libraries. *The public-access computer systems review* [online]. Vol. 5, no. 3, p. 5-21 [cit. 1994-07-28]. ISSN 1048-6542. Dostupné na: gopher: //info.lib.uh.edu:70/00/articles/e-journals/uhlibrary/pacsreview/v5/n3/pricewil.5n3

ROBINSON, R., 2010. Quiet and poised: "silent" genes accumulate transcription machinery. *PLoS Biol.* **8**(1), e1000269. eISSN 1545-7885. ISSN 1543-9173. Dostupné na: doi:10.1371/journal.pbio.1000269

TKAČÍKOVÁ, D., 1999. Když se řekne digitální knihovna... *Ikaros* [online]. **8**(3) [cit. 2000-06-10]. ISSN 1212-5075. Dostupné na: http://ikaros.ff.cuni.cz/ikaros/1999/c08/usti/usti_tkacikova.htm